

เจาะหุ้น VI โรงพยาบาลไทย

เจาะลึกข้อมูลหุ้นโรงพยาบาลไทยอย่างละเอียด
เพื่อเป็นตัวช่วยง่ายๆ ให้ท่านเลือกตัดสินใจและลงทุนได้อย่างมั่นใจ!

เจาะหุ้บ VI
โรงพยาบาลไทย

เจาะหุ่น VI โรงพยาบาลไทย

ผู้เขียน	มิสเตอร์ M
กองบรรณาธิการ	เมทินี พลัง
ออกแบบรูปเล่ม	สุธรรม โชติเสถียรวงศ์
ออกแบบปก	วไลพร เกษมสวัสดิ์
ISBN	978-616-7676-62-3
ราคา	179 บาท
จัดทำโดย	บริษัท อินส์ปัล จำกัด
สำนักพิมพ์	Dream & Passion
	379/13 เอกมัยคอมเพล็กซ์ ถนนสุขุมวิท 63
	แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
	โทร. 089 927 7455
	Email : dp_publish@hotmail.com
	www.inspal.co.th
จัดจำหน่ายโดย	บริษัท อัมรินทร์ บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด
	108 หมู่ 2 ถนนบางกรวย-จตุรรม
	ต.มหาสวัสดิ์ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130
	โทรศัพท์ 0 2423 9999
	โทรสาร 0 2449 9561-3
	www.nain.com

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
มิสเตอร์ M.

เจาะหุ่น VI โรงพยาบาลไทย.-- กรุงเทพฯ:
อินส์ปัล, 2556. 320 หน้า.

1. หุ่นและการเล่นหุ่น. I. ชื่อเรื่อง.

332.6322

ISBN 978-616-7676-62-3

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
ห้ามลอกเลียนแบบ ทำซ้ำ หรือคัดลอกส่วนหนึ่งส่วน
ใดของหนังสือเล่มนี้ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจาก
ทางบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร

หมายเหตุ : เนื้อหาและข้อมูลที่น่าสนใจในหนังสือเล่มนี้ และ/หรือสื่ออื่นๆ ที่ใช้ประกอบในหนังสือเล่มนี้ ถูกรวบรวมและจัดทำ
ขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้อ่านโปรดใช้วิจารณญาณในการนำไปใช้ ซึ่ง
ทางผู้เขียนและสำนักพิมพ์ไม่มีส่วนรับผิดชอบใดๆ ในการนำไปใช้ของผู้อ่านทั้งสิ้น

คำนำ

การที่นักลงทุนจะเลือกหุ้นพื้นฐานดีๆ ลักตัวไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เพราะการวิเคราะห์หุ้นคุณค่าพื้นฐานดีสักตัวหนึ่งต้องใช้ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรม ประกอบกับหลักการวิเคราะห์งบการเงินมากมายหลายขั้นตอน และการที่เราจะเลือกหุ้นให้ครอบคลุมไปทั่วทุกกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นถือว่างานใหญ่เลยทีเดียว ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงเกิดขึ้น ด้วยความคิดที่จะเจาะลึกลงไปยังหุ้นเฉพาะกลุ่มที่ละอุตสาหกรรม เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์เลือกหุ้นในอุตสาหกรรมนั้น

หนังสือ **เจาะหุ้น VI โรงพยาบาลไทย** ได้รวบรวมข้อมูลของ 14 โรงพยาบาลที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มานำเสนอ เพราะในอนาคตแนวโน้มธุรกิจโรงพยาบาลจะไม่มีวันตก ตราบใดที่มนุษย์เรายังเวียนว่ายเกิดแก่เจ็บตาย ตราบนั้นมนุษย์ก็ยังคงต้องและหมอพึ่งโรงพยาบาลอยู่

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนมีความร้อนแรงมาก เห็นได้จากข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการจับมือเป็นพันธมิตรและซื้อกิจการกันอย่างคึกคักเพื่อเตรียมรับมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558

การลงทุนในกลุ่มโรงพยาบาลสามารถป้องกันความเสี่ยงและทำกำไรได้ ถ้านักลงทุนทำการบ้านและศึกษาข้อมูลอย่างดีพอ หนังสือเล่มนี้จึงได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรงพยาบาลชั้นนำไว้อย่างละเอียดียบ เพื่อให้สามารถนำไปต่อยอดใช้ประกอบการเลือกหุ้นที่น่าลงทุนและเพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้กับนักลงทุน

ขอให้ประสบความสำเร็จในการลงทุนทุกท่านครับ

มิสเตอร์ M

สารบัญ

PART 1 : ธุรกิจโรงพยาบาลไทย **14**

ธุรกิจโรงพยาบาลไทย	15
สภาวะการตลาดและการแข่งขัน	16
ความเสี่ยงจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ	19

PART 2 : ทิศทางธุรกิจโรงพยาบาลในอนาคต **24**

ทิศทางธุรกิจโรงพยาบาลในอนาคต	25
ตลาดกลุ่มหลักของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน	28
ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนต่อเศรษฐกิจประเทศ	35
คุณภาพของโรงพยาบาลเอกชน	38

PART 3 : บริษัท โรงพยาบาลเอกชน จำกัด (มหาชน) หรือ AHC **42**

บริษัท โรงพยาบาลเอกชน จำกัด (มหาชน)	43
ความเป็นมา	43
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	44

การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	45
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	50
สรุปผลการดำเนินการ	55

PART 4 : บริษัท บางกอก เซน ฮอสปิตอล จำกัด (มหาชน) **56**
หรือ BCH

บริษัท บางกอก เซน ฮอสปิตอล จำกัด (มหาชน)	57
ความเป็นมา	57
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	59
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	63
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	64
สรุปผลการดำเนินการ	71

PART 5 : บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) **74**
หรือ BGH

บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	75
ความเป็นมา	75
การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	76
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	80
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	82
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	85
สรุปผลการดำเนินการ	93

**PART 6 : บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)
หรือ BH**

96

บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	97
ความเป็นมา	97
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	105
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	108
สรุปผลการดำเนินการ	116

**PART 7 : บริษัท เชียงใหม่รามธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
หรือ CMR**

120

บริษัท เชียงใหม่รามธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	121
ความเป็นมา	121
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	124
ลักษณะการให้บริการรักษาพยาบาล	128
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	129
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	131
สรุปผลการดำเนินการ	140

**PART 8 : บริษัท ธนบุรี เมดิเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
หรือ KDH**

142

บริษัท ธนบุรี เมดิเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	143
ความเป็นมา	143
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	144
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	146
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	147
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	152
สรุปผลการดำเนินการ	157

**PART 9 : บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)
หรือ M-CHAI**

160

บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)	161
ความเป็นมา	161
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	162
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	163
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	165
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	168
สรุปผลการดำเนินการ	173

PART 10 : บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
หรือ NEW

174

บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	175
ความเป็นมา	175
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	176
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	177
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	181

PART 11 : บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)
หรือ NTV

188

บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)	189
ความเป็นมา	189
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	190
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	194
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	198
สรุปผลการดำเนินการ	203

PART 12 : บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)
หรือ RAM

206

บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)	207
ความเป็นมา	207
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	208
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	212
สรุปผลการดำเนินการ	217

PART 13 : บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)
หรือ SKR

220

บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)	221
ความเป็นมา	221
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	223
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	225
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	229
สรุปผลการดำเนินการ	234

PART 14 : บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)**236****หรือ SVH**

บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)	237
ความเป็นมา	237
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	238
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	239
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	240
สรุปผลการดำเนินการ	245

PART 15 : บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)**248****หรือ VIH**

บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	249
ความเป็นมา	249
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	250
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	253
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	262
สรุปผลการดำเนินการ	267

PART 16 : บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)**268****หรือ VIBHA**

บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)	269
---------------------------------------	-----

ความเป็นมา	269
ประวัติและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	270
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	275
การเติบโตทางธุรกิจและฐานะทางการเงิน	279
อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน	285
สรุปผลการดำเนินการ	289

PART 17 : สัมภาษณ์คุณชัยสิทธิ์ วิริยะเมตตากุล
กรรมการผู้จัดการบริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน) **292**

ชีวิตในวัยเด็ก	293
ชีวิตในมหาวิทยาลัย	294
ชีวิตในวัยทำงาน	295
ชีวิตสู่ความเป็นเจ้าของ	295
เส้นทางสาย Hospital	297
นักบริหารมือทอง	300

PART 18 : สรุปหุ้น VI โรงพยาบาลไทย **308**

สรุป/วิเคราะห์	313
----------------	-----

PART 1

ธุรกิจโรงพยาบาลไทย

ธุรกิจโรงพยาบาลไทย

การที่นักลงทุนจะเลือกลงทุนในหุ้นตัวใด เชื่อว่าหลายคนจะมองที่ผลตอบแทนสูงสุดจากการลงทุนในหุ้นตัวนั้นๆ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจไม่เพียงพอ ควรต้องพิจารณาถึงเงินทุนจากการกู้ยืมด้วย เพราะจะต้องมีภาระในการจ่ายชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย และสิ่งที่จะต้องพิจารณาก็คือ **ผู้บริหารของธุรกิจ** ว่า มีการวางแผนทางการเงินเพื่อจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างไร อีกทั้ง ยังมีองค์ประกอบทางด้านปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการเมืองอีกด้วย

ดังนั้น **การวิเคราะห์ทางด้านปัจจัยพื้นฐาน** จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่า การลงทุนจะก่อให้เกิดผลกำไรมากน้อยเพียงใด และเพื่อเป็นการได้ทราบถึงสภาพทางธุรกิจที่แท้จริงเพื่อประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจลงทุน

ธุรกิจโรงพยาบาล ถือได้ว่าเป็นการให้บริการที่มีความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งจะขยายไปตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นอีก เมื่อประชากรมีระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ดีขึ้น ที่กล่าวมาคือจุดเด่นที่ทำให้ธุรกิจโรงพยาบาลน่าสนใจในการลงทุน แต่ความผันผวนหรือความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจโรงพยาบาลก็ไม่น้อยกว่าธุรกิจอื่นๆ นักลงทุนจะต้องศึกษาข้อมูลในความเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้ด้วย

สภาวะการตลาดและการแข่งขัน

การบริการสุขภาพในไทยประกอบไปด้วยสถานพยาบาลภาครัฐ และภาคเอกชน โดยสามารถแบ่งตามมาตรฐานของการให้บริการทางการแพทย์ได้เป็น **ระดับปฐมภูมิ (Primary Care)** คือ สถานบริการผู้ป่วยนอกสำหรับการรักษาทั่วไป เช่น คลินิก หรือสถานพยาบาลขนาดเล็ก **ระดับทุติยภูมิ (Secondary Care)** คือ สถานบริการในระดับที่มีศักยภาพในการรักษาสูงขึ้น มีการให้บริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน รักษาโรคที่ซับซ้อนมากขึ้น และ **ระดับตติยภูมิ (Tertiary Care)** คือ สถานบริการที่สามารถให้การรักษากรบวงจรในโรคเฉพาะทาง และโรคที่มีความซับซ้อนสูง มีความพร้อมด้านเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย โดยการให้บริการทั้ง 3 ระดับมีความเชื่อมโยงกันด้วยระบบส่งต่อ (Referral System) เพื่อให้สามารถจัดบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ และเกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบจำนวนเตียงของโรงพยาบาลภาคเอกชนกับจำนวนเตียงของโรงพยาบาลทั่วประเทศพบว่าจำนวนเตียงของโรงพยาบาลภาคเอกชน มีสัดส่วนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 24.5 ในปี 2553

ทั้งนี้ ข้อมูลจากสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะพบว่า ในปี 2554 มีจำนวนโรงพยาบาลเอกชนทั้งหมด 321 แห่ง และมีจำนวนเตียงทั้งสิ้น 32,828 เตียง

จำนวนเตียงของโรงพยาบาลทั่วประเทศ และโรงพยาบาลเอกชน
ปี 2546-2553

	โรงพยาบาลทั่วประเทศ (เตียง)	โรงพยาบาลภาคเอกชน (เตียง)
2546	134,622	34,863
2547	133,245	35,267
2548	132,920	35,506
2549	134,763	35,806
2550	139,715	35,792
2551	125,866	36,004
2552	117,568	33,405
2553	134,105	32,872

ที่มา : สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ และกองการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการ
สุขภาพ

ปัจจุบัน โรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ในประเทศไทยแข่งขันกันในรูปแบบเครือข่ายโรงพยาบาล (Chain Hospital) ที่สามารถดำเนินการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านฐานลูกค้าที่มีขนาดใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ การให้บริการได้กว้างขวาง การได้ประโยชน์จากการประหยัดขนาดต้นทุน (Economic of Scale) การใช้ทรัพยากรกลางและเครือข่าย การเสริมสร้าง การส่งต่อผู้ป่วย (Referral System) ภายในเครือข่ายโรงพยาบาล และการใช้ประโยชน์จากแบรนด์ที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้อย่างครบวงจร ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนรายใหญ่ จึงมุ่งเน้นการแข่งขันกันในด้าน การให้บริการ ความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ การมีเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย และการจัดตั้งศูนย์เฉพาะทางต่างๆ

.....ความเสี่ยงจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ.....

แม้ว่าในปี 2555 เศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวจากภาวะน้ำท่วมใหญ่ในช่วงปลายปี 2554 แต่ก็ยังคงได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลง อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงในปี 2555 ตามการคาดการณ์ของธนาคารโลกจึงคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 4.7 โดยแรงผลักดันที่สำคัญมาจากการฟื้นตัวของการบริโภคภาคครัวเรือน และการลงทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างมากจากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ สืบเนื่องมาจากมาตรการฟื้นฟูภายหลังกู้ท่วมและมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐ การไหลเข้าของเงินลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การส่งออกสุทธิกลับส่งผลในทางลบต่ออัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เนื่องจากการส่งออกได้รับผลกระทบจากการผลิตที่หยุดชะงักลงในช่วงครึ่งแรกของปี รวมถึงการชะลอตัวลงของอุปสงค์จากสหภาพยุโรป จีน และอาเซียนในช่วงครึ่งหลังของปี

จากการคาดการณ์ของธนาคารโลก อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2556 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 5 เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมมีการฟื้นตัวจากอุทกภัยอย่างเต็มที่ และเศรษฐกิจโลกฟื้นตัวอย่างช้าๆ สำหรับมูลค่าการส่งออกในปี 2556 คาดว่าจะขยายตัวที่อัตราร้อยละ 5.5 เปรียบเทียบกับร้อยละ 3.6 ในปี 2555 อุปสงค์ภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการลงทุน จะยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2555 อันเป็นผลมาจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และจากการที่รัฐบาลสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็น **ศูนย์กลางทางการแพทย์ของภูมิภาคเอเชีย (Medical Hub of Asia)** ส่งผลให้มีจำนวนชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการสุขภาพในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นแรงผลักดันอุปสงค์ในด้านการใช้บริการสุขภาพ และสร้างรายได้ให้กับบริษัท ดังนั้น ความผันผวนทางเศรษฐกิจของประเทศผู้รับบริการ และเศรษฐกิจโลก จึงกระทบต่อรายได้และจำนวนผู้เข้ารับบริการชาวต่างชาติ ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยมีระบบ

เศรษฐกิจที่พึ่งพิงภาวะเศรษฐกิจโลก หากปัญหาความผันผวนของเศรษฐกิจโลก เช่น ความผันผวนทางการเงินในประเทศกลุ่มยูโรโซน โดยเฉพาะในประเทศกรีซและสเปน และความผันผวนของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา ยังคงยืดเยื้อออกไป อาจกลุ่ลามาให้เศรษฐกิจไทยเข้าสู่ภาวะถดถอย ดังจะเห็นได้จากมูลค่าการส่งออกในปี 2555 ที่มีการปรับตัวลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบต่อรายได้ของประชาชน และลดความสามารถในการใช้จ่ายของประชาชน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของธุรกิจโรงพยาบาลในที่สุด

▷ ความเสี่ยงในด้านการแข่งขัน

ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตลอดมา นอกจากการแข่งขันกับโรงพยาบาลเอกชนในระดับเดียวกันกับบริษัทแล้ว บริษัทยังต้องแข่งขันกับโรงพยาบาลเอกชนระดับกลาง ซึ่งมีการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการทางการแพทย์ รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยเพื่อขยายฐานลูกค้า นอกจากนี้ โรงพยาบาลของรัฐก็เริ่มขยายลักษณะการให้บริการ เช่น คลินิกพิเศษนอกเวลา โรงพยาบาลเอกชนภายใต้การบริหารงานของโรงพยาบาลรัฐบาล

▷ ความเสี่ยงจากการที่ไม่สามารถรักษาบุคลากรทางการแพทย์หรือผู้บริหารที่สำคัญไว้ได้

ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนของบริษัทต้องพึ่งพิงบุคลากรทางการแพทย์ที่ชำนาญการซึ่งได้แก่ แพทย์ พยาบาลวิชาชีพ เภสัชกร และเจ้าหน้าที่เทคนิคต่างๆ ดังนั้น การสูญเสียบุคลากรทางการแพทย์หรือผู้บริหารที่สำคัญดังกล่าวหรือการไม่สามารถสรรหาบุคลากรทดแทนที่เหมาะสม หรือมีความสามารถใกล้เคียงกัน

ปัจจุบันธุรกิจโรงพยาบาลในประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ โดยการผลิตบุคลากรทางการแพทย์ต้องพึ่งพากราชารัฐเป็นหลัก และที่ผ่านมามีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ต้องแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่น เพื่อรักษาและดึงดูดบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความชำนาญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัท

▷ ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้อง

ในปัจจุบัน ประชาชนรับทราบข้อมูลในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยมากขึ้น โดยเฉพาะในปี 2551 ทางภาครัฐได้ออกพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค รวมทั้งผู้ป่วยในการดำเนินคดีกับผู้ให้บริการสถานพยาบาลเพิ่มมากขึ้น กฎหมายฉบับดังกล่าวจึงอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการสถานพยาบาล ตลอดจนบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งอาจทำให้บริษัทมีความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องจากการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น

▷ ความเสี่ยงจากการพึ่งพารายได้จากผู้รับบริการชาวต่างชาติ

รายได้ค่ารักษาพยาบาลจากผู้รับบริการชาวต่างชาติ ซึ่งรวมถึงผู้ที่มีภูมิสำเนาหรือทำงานในประเทศไทย หรือที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อการท่องเที่ยวหรือเพื่อเข้ารับการรักษาโดยเฉพาะ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือพนักงานของบริษัทเอกชนในต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ทำให้ผู้รับบริการกลุ่มนี้เข้ามาใช้บริการในโรงพยาบาลเอกชนของไทยนั้นมีหลายประการ รวมถึงมาตรฐานและคุณภาพของการให้บริการทางการแพทย์ ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลที่ต่ำกว่าประเทศอื่น ภาวะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศ

เนื่องจากอัตราผลตอบแทนที่ดีจากรายได้ที่ได้รับจากกลุ่มผู้รับบริการชาวต่างชาติ จึงมีการแข่งขันสูงในการให้บริการแก่ผู้รับบริการกลุ่มนี้ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน

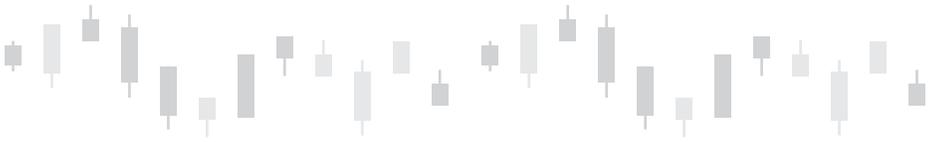
หากมีเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อปัจจัยในการตัดสินใจเข้ามารับบริการรักษาพยาบาลในประเทศไทย เช่น สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศไทย ปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว การแข่งขันของค่าเงินบาทอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ภาพลักษณ์ด้านลบของประเทศไทยในมุมมองของชาวต่างชาติ การแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากประเทศอื่นที่มีการรักษาพยาบาลเชิงท่องเที่ยว อาจส่งผลให้ผู้รับบริการชาวต่างชาติไม่เข้ามาใช้บริการรักษาพยาบาลในประเทศไทย และอาจส่งผลต่อรายได้ของโรงพยาบาล

▷ ความเสี่ยงจากการลงทุนในต่างประเทศ

โรงพยาบาลบางแห่งมีการลงทุนในต่างประเทศ (ที่อยู่ในรูปของทุนเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย และภาระค้ำประกันที่บริษัทค้ำประกันการกู้ยืมของบริษัทย่อยกับบุคคลภายนอก) โดยปัจจัยที่ควรระวังต่อการลงทุนในต่างประเทศของบริษัท เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ นโยบายของรัฐบาลต่างประเทศที่บังคับใช้กับการดำเนินธุรกิจในประเทศของบริษัท หรือสภาวะทางการเมืองและเศรษฐกิจในประเทศดังกล่าว ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา หรือค่าใช้จ่ายในการลงทุนหรือการดำเนินงานที่สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ อาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท

▷ ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนทางการเงินของโรงพยาบาลควรพิจารณาโรงพยาบาลที่มีนโยบายการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย รวมถึงการเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากความ

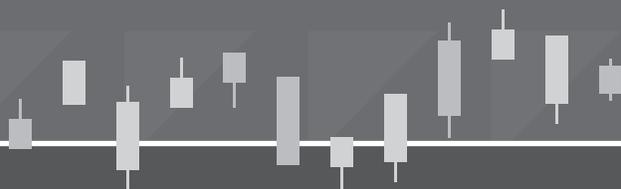
ผันผวนของอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) จะพิจารณากำหนดตามภาวะตลาดในขณะนั้นๆ

▷ ความเสี่ยงจากสภาวะเศรษฐกิจในต่างประเทศ

โรงพยาบาลที่มีรายได้หลักจากการให้บริการแก่ผู้รับบริการชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย สภาวะเศรษฐกิจของประเทศของผู้รับบริการชาวต่างชาติ จึงมีผลต่อจำนวนชาวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการในเครือข่ายของโรงพยาบาล และปัจจัยทางเศรษฐกิจในประเทศที่มีผลกระทบต่อจำนวนผู้รับบริการในประเทศ ดังนั้น โรงพยาบาลที่ให้บริการแก่ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยที่กำลังเกิดสงครามหรือปัญหาสู้รบภายในประเทศ จึงอาจได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจ

▷ ความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นตัวกำหนดความสามารถในการแข่งขันด้านของราคา เทียบกับผู้ให้บริการทางด้านการรักษาพยาบาลในประเทศอื่น เป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถมีผลกระทบต่อรายได้ โรงพยาบาลจึงมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุม

PART 2

ทิศทางธุรกิจโรงพยาบาล
ในอนาคต

ทิศทางธุรกิจโรงพยาบาลในอนาคต

▷ ทิศทางตลาดในอนาคต

การเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงวิถีชีวิตในสังคมเมือง ได้กระจายไปสู่พื้นที่ต่างจังหวัดมากขึ้น จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อคนและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนในพื้นที่ต่างจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น ในอัตราที่สูงกว่ากรุงเทพและปริมณฑล โดยในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2554 อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ (ต่อเดือน) เฉลี่ยต่อปีในกรุงเทพและปริมณฑล อยู่ที่ร้อยละ 4.4 และในต่างจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 6.4 ทั้งนี้ การเติบโตที่รวดเร็วมีผลมาจากราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น และการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมไปสู่ต่างจังหวัด

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค
ปี 2550 - 2554

	2550	2552	2554	อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
ทั่วประเทศ อาณาจักร	18,660	20,904	23,236	5.6
ภาคกลาง	35,007	37,732	41,631	4.4
ภาคตะวันออก	18,932	20,960	20,822	2.4
ภาคเหนือ	13,568	15,727	17,350	6.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12,995	15,358	18,217	8.8
ภาคใต้	19,716	22,926	27,326	8.5

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

พื้นที่ในต่างจังหวัด เป็นตลาดที่มีศักยภาพในการเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับมีความต้องการโรงพยาบาลเอกชน จึงเป็นโอกาสในการขยายธุรกิจให้แก่ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในระยะยาว โดยกลุ่มพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายหลักคือ **พื้นที่ท่องเที่ยว** ซึ่งมีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจำนวนมาก และมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทั้งโรงแรมที่พัก ระบบสาธารณูปโภค และการคมนาคม

นอกจากนี้ การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC ในปี 2558 เป็นการเพิ่มโอกาสในการเติบโตให้แก่ธุรกิจการบริการสุขภาพของไทย จากการเป็นประเทศชั้นนำทางการแพทย์เชิงท่องเที่ยวในเอเชีย และมีข้อได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน อันจะนำไปสู่การขยายตัวของอุปสงค์ของการบริการสุขภาพที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนประชากรผู้สูงอายุของภูมิภาคอาเซียนและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย นอกจากนี้ ยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักลงทุนจากประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนขยายการลงทุนเข้ามาในประเทศ และเป็นโอกาสทองของโรงพยาบาลเอกชนได้เข้าไปขยายการลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนการให้บริการทางการแพทย์ข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีใน 3 สาขาวิชาชีพทางการแพทย์ คือ พยาบาล ทันตแพทย์ และแพทย์ จะช่วยลดปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ในประเทศอีกด้วย

สำหรับคนไข้ในประเทศ การก้าวเข้าไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในประเทศ ประชาชนจะมีกำลังซื้อและหันมาสนใจสุขภาพมากขึ้น ทำให้รายได้จากคนไข้ในประเทศเพิ่มขึ้นไปด้วย

แนวโน้มของการดำเนินธุรกิจโรงพยาบาลในปี 2556 จะยังมุ่งเน้นไปที่ **การสร้างเครือข่ายโรงพยาบาล (Chain Hospital)** โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัด เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจ และพร้อมรับมือกับการแข่งขัน

นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านบุคลากรทางการแพทย์อีกด้วย อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน คือ การรักษามาตรฐานการรักษาพยาบาล ทั้งในแง่ของคุณภาพการบริการ ความชำนาญของบุคลากรทางการแพทย์ และความทันสมัยของเครื่องมือทางการแพทย์ และการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ

ในปี 2555 ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อหัวของประชากร และการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วยอันเป็นผลมาจากการที่ประชาชนหันมาให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพเพิ่มมากขึ้น การมีประชากรผู้สูงอายุมากขึ้น และคนไข้ต่างประเทศที่มาใช้บริการสุขภาพในไทย (Medical Tourism) ในระยะยาว ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนยังมีโอกาสในการเติบโตขึ้นได้อีกมากจากเหตุผลที่กล่าวมา ประกอบกับการเติบโตของโรงพยาบาลเอกชนในต่างจังหวัด และการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC ในปี 2558

ตลาดกลุ่มหลักของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน

▷ 1. อัตราคนไข้ในประเทศ

จากข้อมูลทางสถิติ เปรียบเทียบขนาดการเติบโตทางตลาดด้านการบริการสุขภาพในประเทศไทยกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) พบว่า ในปี 2554 การใช้จ่ายด้านการบริการสุขภาพในประเทศไทยมีอัตราการเติบโตที่ร้อยละ 3.1 หรือประมาณ 168,713 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อเทียบในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2545 ถึง 2554 มูลค่าการใช้จ่ายด้านการบริการสุขภาพมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ร้อยละ 5.6 อัตราเพิ่มขึ้นสูงกว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ที่เติบโตร้อยละ 4.0 ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

อัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าการใช้จ่ายด้านการบริการสุขภาพ
เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)		มูลค่าการใช้จ่ายด้านการบริการสุขภาพ	
	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
2545	3,237,042	5.3	103,705	3.1
2546	3,468,166	7.1	111,784	7.8
2547	3,688,189	6.3	120,577	7.9
2548	3,858,019	4.6	130,213	8.0
2549	4,054,504	5.1	138,970	6.7
2550	4,259,026	5.0	143,280	3.1
2551	4,364,833	2.5	150,192	4.8
2552	4,263,139	-2.3	158,499	5.5
2553	4,596,112	7.8	163,630	3.2
2554	4,599,655	0.1	168,713	3.1
CAGR (45-54)		4.0		5.6

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ ปี 2545 - 2554 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขณะเดียวกัน ข้อมูลทางสถิติยังชี้ให้เห็นถึง อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกในประเทศที่มีอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 2.6 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 7.3 ในปี 2554 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยจากปี 2545 ถึง 2554 ที่ร้อยละ 6.8 ต่อปี

จำนวนผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกในประเทศ
ปี 2545-2554

	จำนวน ผู้ป่วยใน	จำนวน ผู้ป่วยนอก	รวม	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ)
2545	5,564,656	99,325,944	104,890,600	2.6
2546	6,220,845	103,281,854	109,502,699	4.4
2547	6,772,814	100,058,309	106,831,123	2.4
2548	7,749,734	106,251,652	114,001,386	6.7
2549	8,092,741	118,422,898	126,515,639	11.0
2550	8,911,696	130,741,335	139,653,031	10.4
2551	9,497,993	140,078,456	149,576,449	7.1
2552	10,307,684	152,428,645	162,736,329	8.8
2553	11,223,834	164,766,694	175,990,528	8.1

	จำนวน ผู้ป่วยใน	จำนวน ผู้ป่วยนอก	รวม	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ)
2554	16,489,248	172,416,262	188,905,510	7.3

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานเศรษฐกิจ
แห่งชาติ

พบว่า อุปสงค์ในด้านการใช้บริการสุขภาพของประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุจากปัจจัยหลักดังนี้

รายได้ต่อหัวของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น

เนื่องด้วยในปี 2555 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน ทั้งนโยบายการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการขั้นต่ำ และการปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ส่งผลให้ภาคประชาชนมีกำลังซื้อเพิ่มสูงขึ้น และช่วยเพิ่มความสามารถในการใช้บริการด้านสุขภาพ อีกทั้งประชาชนมีพฤติกรรมในการหันมาให้ความสำคัญด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น โดยจะพบว่า อัตราส่วนมูลค่าการใช้จ่ายด้านการบริการสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดในภาคครัวเรือน เพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 5.8 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 7.1 ในปี 2554